

СУТНІСТЬ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАЦІ
МЕНЕДЖЕРІВ СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Воякін В.Г.

Постановка проблеми. В сучасних умовах від ефективної управлінської праці менеджерів середнього рівня управління підприємств залежать результати прибутковості підприємства, тому існують реальні теоретичні та практичні потреби в необхідності характеристики змісту їх управлінської праці, як важливої умови, яка сприяє досягненню цілей у зовнішньому та внутрішньому середовищі організації.

Управлінська праця – це планомірна діяльність працівників адміністративно-управлінського персоналу, спрямована на організацію, регулювання, мотивацію і контроль за роботою співробітників організації [5, с. 170].

Зміст управлінської праці залежить від його об'єкта і визначається структурою виробничих процесів, прийомами праці, її технічним оснащенням, а також взаєминами, що виникають у процесі виконання управлінських функцій.

Управлінська діяльність – специфічний вид трудового процесу. Управлінська праця має свої особливості порівняно з працею продуктивною, внаслідок якої створюються матеріальні цінності. Управління – це перш за все робота з людьми, а їхня трудова діяльність є об'єктом управлінського впливу. Це праця творча, переважно розумова, яка здійснюється людиною у вигляді нервово-психічних зусиль. Процес розумової праці складається з таких елементарних дій або операцій, як слухання, читання, мовлення, контактування, спостереження за дією, мислення, умовивід тощо.

Управлінська праця – праця непродуктивна. Участь у створенні матеріальних благ відбувається опосередковано, через працю інших осіб. Продуктом управлінської праці є рішення, а не товари та послуги, предметом – інформація.

Рис. 1 ілюструє логіку процесу управлінської праці і його цільову спрямованість на досягнення результатів організації.

Рисунок 1. – Логіка процесу управлінської праці

Основні задачі управління полягають у визначенні цілей організації і створенні необхідних умов (економічних, організаційних, технічних, соціальних, психологічних і т. д.) для їхньої реалізації, “встановленні гармонії” між індивідуальними трудовими процесами, координації спільної діяльності працівників (рис.2.) [4, с. 56].

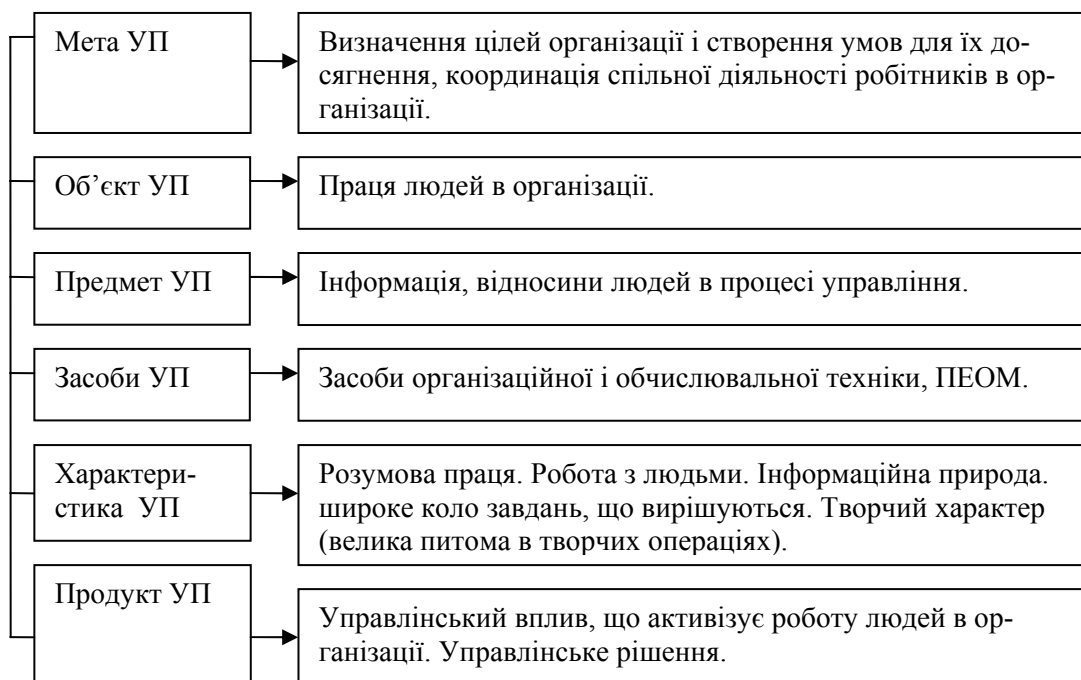

Рисунок 2. – Особливості управлінської праці (УП)

Крім того, управління в сучасних умовах повинно бути спрямоване на задоволення потреб працівників, що, в свою чергу, сприяє підвищенню ефективності діяльності організації. Управління – це, насамперед, робота з людьми, а їхня трудова діяльність виступає об'єктом керуючого впливу. Трудова діяльність людей в організації, їхні відносини в процесі управління можуть посередньо виступати у виді інформації в її різних формах. В процесі управлінської роботи відбуваються збір, обробка, передання інформації. Зв'язки в процесі управління між різними управлінськими працівниками, між керівником і виробничим персоналом здійснюються також за допомогою інформації. Тому управлінська робота має інформаційну природу.

Праця менеджера – це цілеспрямований специфічний вид розумової діяльності щодо забезпечення ефективної роботи керованої системи.

Під *організацією управлінської праці* розуміють порядок, правила службової поведінки в апараті управління, спрямовані на виконання перспективних і поточних завдань керівниками, фахівцями й іншими працівниками управління відповідно до діючих посадових інструкцій і положень про структуру підрозділу. Організація праці в апараті управління ґрунтується на розробці комплексу регламентів, що визначають місце і роль кожного структурного підрозділу апарату управління і кожного працівника в системі управління; порядок взаємозв'язків між ними; форми впливу на діяльність об'єкта управління; способи контактів із зовнішнім середовищем.

Організація управлінської праці як системи – результат упорядкованої діяльності як невід'ємної складової управління.

Предметом праці менеджера є інформація про об'єкти управління і зовнішнє середовище.

Об'єктом праці менеджера є персонал керованої системи та відносини, які складаються у ньому в процесі виконання певних функцій.

Засобами організації праці менеджера є сукупність організаційної та облікової техніки для отримання, фіксації, передавання, копіювання, розмноження, опрацювання інформації, яка необхідна для здійснення процесу управління системами.

Праця менеджера відрізняється від праці інших працівників апарату управління системами. Вона має творчий характер. Менеджер повинен постійно з власної ініціативи шукати шляхи забезпечення ефективної роботи керованої системи і мобілізувати на це її персонал.

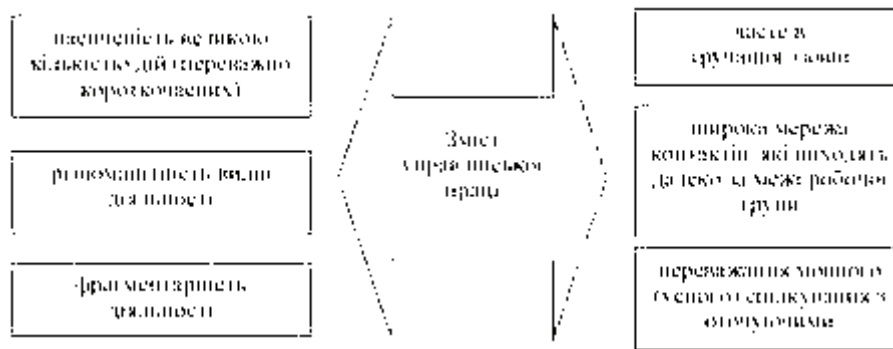

Рисунок 3. – Характеристика змісту управлінської праці

Менеджер – це перш за все організатор роботи тієї чи іншої системи. Перед ним завжди стоїть завдання об'єднати персонал в єдине ціле й визначити стратегічні напрямки її діяльності, скоординувати роботу функціональних підрозділів і безпосередніх виконавців.

У процесі організації праці менеджер виконує такі функції, як прогнозування, організація, планування, облік, контроль та регулювання. У керованій системі він є не тільки організатором, а й вихователем персоналу. Для цього менеджер застосовує відповідні принципи та методи впливу на людей.

Таким чином, в умовах ринкової економіки різко підвищуються вимоги до менеджерів підприємств. Вони повинні постійно працювати над собою щоб демонструвати в процесі виконання своїх функцій високі професійні та особисті якості.

Аналіз процесу управління підприємством дає можливість виокремити дві взаємопов'язані складові: функціонально-технологічну й організаційно-людську. Щодо функціонально-технологічного аспекту управління, то він є об'єктом вивчення таких дисциплін, як технологія, організація, маркетинг тощо. Організаційно-людський аспект, який є об'єктом вивчення менеджменту, виходить з потреби цілеспрямованості, узгодженості роботи членів колективу.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Єрмошенко М. Менеджмент : Навчальний посібник/ Микола Єрмошенко, Сергій Єрохін, Олег Стороженко,; Національна академія управління. -К.: Національна академія управління, 2006. – 655 с.
2. Герчикова И. Менеджмент : Учебник : [Для экон. спец. вузов]/ Ирина Герчикова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Банки и биржи, 1995. -478 с.
3. Менеджмент: теоретичні основи і практикум : Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти/ Олег Гіряк, Петро Лазановський, .-К.: Магнолія плюс; Львів: Новий Світ-2000, 2003. – 334 с.
4. Рудінська О. Менеджмент: Посібник/ Олена Рудінська, Світлана Яроміч, Ірина Молоткова, ; М-во освіти і науки України, Одеський нац. ун-т ім. І.І.Мечникова. Економіко-правовий фак-т, Регіональний ін-т держ. управління. – К.: Ельга Ніка-Центр, 2002. – 334 с.
5. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера: навч. посібник / Л. І. Скібіцька. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
6. Стадник В. Менеджмент : Посібник/ Валентина Стадник, Ми-кола Йохна. – К.: Академія, 2003. – 463 с.
7. Шегда А. Менеджмент : Учебник/ Анатолий Шегда, - 3-е изд., испр. и доп.. – К.: Знання , 2006. – 645 с.

РЕФЕРАТ

Воякін В.Г. Сутність та характеристика управлінської праці менеджерів середнього рівня управління підприємством. // Вісник НТУ. – К.: НТУ – 2012. – Вип. 26.

В статті запропоновано підхід щодо розкриття сутності, логіки, особливостей, організації та характеристики змісту управлінської праці менеджерів середнього рівня управління підприємств

Об'єктом дослідження є процес управлінської праці та підготовки менеджерів підприємств.

Метою роботи є дослідження моделі системи управління підприємств, підготовки менеджерів.

Методи дослідження – логіко-інтуїтивні, емпіричні, комплексно-комбіновані.

Поняття управлінської праці у певній мірі пов'язано з поняттям управління як об'єкту або сфери його застосування.

Сутність управління, його функції і специфіка визначаються, з одного боку, задачами, яке воно вирішує, з іншого, – його предметом, засобами і самою роботою з управління.

Управлінська праця – це вид суспільної праці, основним завданням якої є забезпечення цілеспрямованої, скоординованої діяльності як окремих учасників спільного трудового процесу, так і трудових колективів в цілому.

Результати статті можуть бути застосовані в процесах аналізу та підвищення ефективності управлінської праці менеджерів середнього рівня підприємств транспортної галузі України.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – пошук та обґрунтування оптимальної моделі системи управління підготовкою менеджерів підприємств.

Значущість роботи полягає в аналізі існуючих, формуванні та обґрунтуванні сучасної моделі системи управління підготовкою менеджерів підприємств транспортної галузі України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: УПРАВЛІНСЬКА ПРАЦЯ, МЕНЕДЖЕРИ ПІДПРИЄМСТВ, ЛОГІКА УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАЦІ (УП), ОСОБЛИВОСТІ УП, ЗМІСТ УП.

ABSTRACT

Voyakin VG The essence and characteristics of managerial work middle-level managers of enterprise management. // Herald of NTU. – K.: NTU – 2012. – Vol. 26.

The paper presents a technique to reveal the nature, logic, features, and characteristics of content management labor management middle management level of enterprises Methods – logical-intuitive, empirical, complex-combined.

The concept of administrative work is combined to a certain extent due to the concept of management as an object or its scope.

The essence of management, its features and specifics are determined, on the one hand, the objectives of which it decides on the other – his subject, and the very means of work management.

Managerial work – a kind of social work, whose main task is to provide focused, coordinated activities of individual members of joint labor process and labor groups in general.

The results of the article can be used in the process of analyzing and improving the efficiency of administrative work of middle level managers at the transport industry of Ukraine.

Forecast assumptions for the development of object research – search and support the optimal model of management training system for managers at enterprises.

The significance of the work is to analyze the existing, formulation and justification of the modern model of management of manager's training at enterprise in the transport industry of Ukraine.

KEYWORDS: MANAGEMENT OF LABOUR, MANAGERS, LOGIC OF ADMINISTRATIVE WORK (AW), CHARACTERISTIC OF AW, AW CONTENTS.

РЕФЕРАТ

Воякин В.Г. Сущность и характеристика управленческого труда менеджеров среднего уровня управления предприятием. // Вестник НТУ. – М.: НТУ – 2012. – Вып. 26.

В статье предложен подход к раскрытию сущности, логики, особенностей, организации и характеристики содержания управленческого труда менеджеров среднего уровня управления предприятий. Объектом исследования является процесс управленческого труда и подготовки менеджеров предприятий.

Цель – исследование модели системы управления предприятий, подготовки менеджеров. Методы исследования – логико-интуитивные, эмпирические, комплексно-комбинированные.

Понятие управленческого труда связано с понятием управления, как объекта или сферы его использования.

Сущность управления, его функции и специфика определяются, с одной стороны, задачами, которое оно решает, с другого, – его предметом, средствами и самой работой по управлению.

Управленческий труд – это вид общественного труда, основной задачей которой является обеспечение целенаправленной, скоординированной деятельности как отдельных участников совместного трудового процесса, так и трудовых коллективов в целом.

Результаты статьи могут быть использованы в процессах анализа и повышения эффективности управленческого труда менеджеров среднего уровня предприятий транспортной отрасли Украины.

Прогнозные предположения развития объекта исследования – поиск и обоснование оптимальной модели системы управления подготовкой менеджеров предприятий. Значимость работы заключается в анализе существующих, формировании и обосновании современной модели системы управления подготовкой менеджеров предприятий транспортной отрасли Украины.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Гайдай Г.Г.,
Стрельченко Н.М., кандидат економічних наук

Постановка проблеми. В сучасних умовах, коли відбувається глобалізація ринкового середовища та загострюється конкуренція, вплив конкурентоспроможності на інвестиційну привабливість підприємства слугує передумовою на момент прийняття рішення щодо вибору партнера для інвестицій та джерела походження коштів. Розглядаючи прояви конкурентоспроможності на різних ринках: товарів та послуг (маркетингова привабливість), послуг виробничого характеру (конкурентоспроможність толера та/ або толінгера, що відомо як конкурентоспроможність співпраці), інвестиційних ринках (інвестиційна привабливість) можемо відзначити, що найвищий рівень проблеми проявляється саме на інвестиційному ринку, оскільки приймається рішення щодо суттєвих витрат. Актуальність взаємозв'язку конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості розкривається через специфіку одержання ресурсів, зокрема інвестування у конкретний вид ресурсу, який забезпечує конкурентоспроможність підприємства на різних рівнях – від товару до глобального визнання у масовій культурі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемою інвестиційної привабливості займалися такі вчені-економісти як А.А.Пересада, Н.А. Хрущ, О.М.Ястремська, які переважно розкривали сутність інвестиційної привабливості, однак не досліджувати взаємозв'язок з конкурентоспроможністю. В сучасній економічній науці існує велика кількість підходів як до конкурентоспроможності, так і до інвестиційної привабливості, проте ще не досліджена належним чином їх взаємодія.

Мета і завдання статті. Метою статті є виявлення основних закономірностей між факторами, що формують конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість, зокрема приділити увагу спільним факторам з метою формування ефективних альтернатив за сучасних умов.

Основний матеріал. Головним економічним критерієм нововведень у підприємницькій діяльності стає не зниження витрат виробництва, надання послуг, а завоювання ринку (споживача). Нову техніку і технологію запроваджують для того, щоб скоротити час, потрібний для розробки нової продукції, поліпшити її якість, підвищити гнучкість виробничих процесів та пристосуватися до специфіки кожної з країн учасниць міжнародного партнерства у різних сферах і при цьому забезпечити інвестиційну привабливість – для вливання коштів і водночас конкурентоспроможність щодо збуту товарів, послуг, кваліфікації персоналу серед інших підприємств галузі.

Як наслідок, результати оцінювання на різних ринках узгодимо відповідно до осіб, зацікавлених у зростанні рівня конкурентоспроможності підприємства: власників підприємства, працівників підприємства, інвесторів, кредиторів, замовників, постачальників та інших контрагентів.

Рівень перспективної конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, які виступають індикаторами становища галузі, на світових ринках в значній мірі залежить від умінь менеджерів організації адекватно пристосовуватися до тиску специфічних обставин, які притаманні економіці України та світовій економіці в цілому, зокрема тих, що не повторюються та змінюються несподівано.

Поглиблені аналітичні оцінки низької продуктивності праці та якості праці свідчать про те, що головною перешкодою до зростання та розвитку організації у міжнародному конкурентному середовищі виступають недоліки управлінців, а не працівників – виконавців, як вважалося у більшості країн, включаючи Росію та США.[4;с.15].

Крім того, досить часто не надавалося значення оцінці конкурентоспроможності партнера – замовника, котрий використовує дешеву робочу силу, як свою особисту перевагу, так як у підприємств галузі відсутні належні методичні інструменти, [3, с.16] що в окремих випадках знижує рівень інвестиційної привабливості або призводить до бойкотування фінансовими організаціями на різних рівнях (місцевий, регіональний, міжнародний).